

Brüsszel, 2026. július 16.
(OR. en)

12011/26

DUAL USE 53

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2026. június 25.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2026) 296 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK a kettős felhasználású termékek kivitelére, az azokkal végzett brókertevékenységre, az azokkal kapcsolatos technikai segítségnyújtásra, valamint azok tranzitjára és transzferjére vonatkozó uniós ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló (EU) 2021/821 rendelet végrehajtásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2026) 296 final.

Melléklet: COM(2026) 296 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2026.6.25.
COM(2026) 296 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a kettős felhasználású termékek kivitelére, az azokkal végzett brókertevékenységre, az azokkal kapcsolatos technikai segítségnyújtásra, valamint azok tranzitjára és transzferjére vonatkozó uniós ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló (EU) 2021/821 rendelet végrehajtásáról

{SWD(2026) 162 final}

1. BEVEZETÉS ÉS ÖSSZEFOGLALÓ

1.1. Bevezetés

Ez a jelentés tájékoztatást nyújt az uniós exportellenőrzések végrehajtásáról és a kettős felhasználású termékek kivitelének ellenőrzéséről szóló, 2021. május 19-i felülvizsgált (EU) 2021/821 rendelet (a továbbiakban: a kettős felhasználású termékekről szóló rendelet vagy rendelet)¹ 2024. évi végrehajtásáról, valamint a 2024. évi összesített uniós és tagállami exportellenőrzési adatokról.

Ez az éves jelentés tükrözi az EU-nak a rendelet szerinti azon szándékát, hogy az átláthatóság növelése érdekében javítsa az exportellenőrzés területén hozott tagállami engedélyezési döntésekkel kapcsolatos információcserét.

A rendeletben előírtaknak megfelelően és az adatgyűjtési folyamat javítása érdekében a Bizottság 2024. január 17-én a tagállamokkal egyeztetett iránymutatásokat tett közzé, amelyekben módszertant határozott meg az engedélyezési adatok és egyéb adatok gyűjtésére és kezelésére a kettős felhasználású termékek exportellenőrzéséről szóló éves uniós jelentés² elkészítése céljából. Mindezek alapján ezt a jelentést a Bizottság a kettős felhasználású termékekkel foglalkozó koordinációs csoportban (DUCG) részt vevő tagállamoktól származó információk³ felhasználásával készítette el. A mennyiségükre tekintettel a tagállamok által a 2024. évre vonatkozóan szolgáltatott adatokat az ezen éves jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum egységes szerkezetbe foglalva közli.

1.2. Vezetői összefoglaló

2024-ben az engedélyezett kettős felhasználású termékek kereskedelmének összértéke 77,6 milliárd EUR-t tett ki, ami a teljes Unión kívüli áruexport 3 %-ának felel meg⁴. A legnagyobb súlyozású engedélytípusok a globális exportengedélyek (36,5 milliárd EUR), az egyedi exportengedélyek (24 milliárd EUR) és az uniós általános exportengedélyek (9 milliárd EUR) voltak.

Ami a mennyiséget illeti, a kettős felhasználású termékek 2024. évi kereskedelme 133 470 engedélynek és bejelentésnek felel meg. A legtöbb ügylet az uniós általános exportengedélyek (89 388), majd a nemzeti általános exportengedélyek (23 406), ezt követően pedig az egyedi engedélyek (18 549) körébe tartozik.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/821 rendelete (2021. május 20.) a kettős felhasználású termékek kivitelére, az azokkal végzett brókertevékenységre, az azokkal kapcsolatos technikai segítségnyújtásra, valamint azok tranzitjára és transzferjére vonatkozó uniós ellenőrzési rendszer kialakításáról (átdolgozás) (HL L 206., 2021.6.11., 1. o., <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj>).

² A Bizottság (EU) 2024/214 ajánlása (2024. január 10.) a kettős felhasználású termékek kivitelére, az azokkal végzett brókertevékenységre, az azokkal kapcsolatos technikai segítségnyújtásra, valamint azok tranzitjára és transzferjére vonatkozó ellenőrzésről szóló éves jelentés elkészítéséhez szükséges adatgyűjtés és -kezelés módszertanát meghatározó, az (EU) 2021/821 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti iránymutatásokról (HL L, 2024/214, 2024.1.17., <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/214/oj>).

³ A kettős felhasználású termékek kereskedelméről egyes tagállami illetékes hatóságok is készítenek nyilvános jelentéseket.

⁴ Ez magában foglalja a nemzeti általános exportengedélyek és az uniós általános exportengedélyek felhasználására vonatkozó önkéntes adatokat is.

Ugyanebben az évben 487 elutasításról számoltak be 0,2 milliárd EUR értékben, ami azt jelzi, hogy az uniós exportnak csak kis részét utasították el (az adott évben az EU-n kívülre irányuló teljes áruexport értékének 0,01 %-át).

A jelentés a rendelkezésre álló adatokból összegzett információkat tartalmaz. Tekintettel az egyes tagállamok eltérő gyakorlataira és engedélytípusaira, a jelentés nem adja meg a globális exportengedélyek esetében az engedélyezett kereskedelem téletípus vagy rendeltetési hely szerinti pontos bontását, amely 2024-ben az engedélyezett érték 47 %-át tette ki. Ennek ellenére továbbra is érdemes figyelembe venni azokat a trendeket, amelyek – az engedélyezett kereskedelem értékének 44 %-át kitevő – egyéb engedélytípusok (az egyéni és az általános exportengedélyek) terén mutatkoznak meg.

2024-ben az egyedi és általános exportengedélyek legmagasabb értékei (1. ábra) a következő tételekhez tartoztak: Nukleáris anyagok, létesítmények, üzemek és berendezések (22 %), információbiztonsági és kriptóanalitikai termékek és berendezések (21 %), berendezések félvezető eszközök vagy anyagok gyártásához és teszteléséhez (9 %), űrhajómotorok és gázturbinák (az UAV kivételével) (8 %), egyéb/fel nem sorolt termékek (8 %). Összességében az 1. ábrán szereplő terméktípusok ezen engedélyek értékének 90 %-át teszik ki.

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/214 AJÁNLÁSÁNAK A. mellékletében található legfontosabb terméktípusok az egyedi és általános exportengedélyek értéke szerint

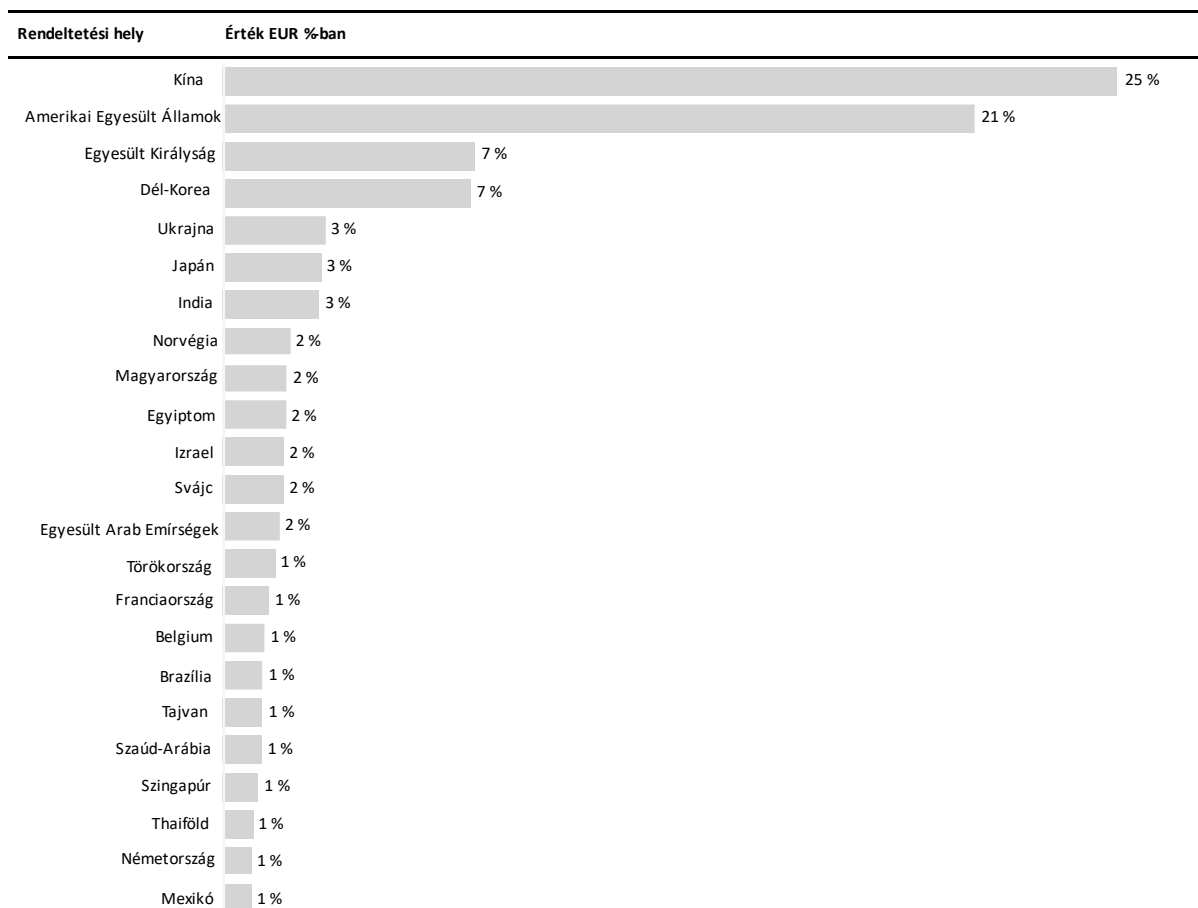
Terméktípus	Érték EUR %-ban
0EC1 Nukleáris anyagok, létesítmények, üzemek és berendezések	22 %
5EC2 Információbiztonsági és kriptóanalitikai termékek és berendezések	21 %
3EC4 Berendezések félvezető eszközök vagy anyagok gyártásához és teszteléséhez	9 %
9EC1 Űrhajómotorok és gázturbinák (az UAV kivételével)	8 %
XEC1 Egyéb/fel nem sorolt	8 %
0EC3 Technológia nukleáris anyagokhoz, létesítményekhez és berendezésekhez	5 %
2EC1 Szerszámgépek, rendszerek és alkatrészek ipari berendezésekhez	4 %
2EC2 Vegyi és biológiai gyártó berendezések	3 %
5EC3 Szoftver távközléshez és információbiztonsághoz	3 %
6EC2 Lézerek, kapcsolódó berendezések és anyagok	2 %
0EC2 Szoftver nukleáris anyagokhoz, létesítményekhez és berendezésekhez	2 %
9EC3 Rakéta és űreszköz	2 %
1EC6 Mérgező vegyületek, prekurzorok, patogének, toxinok és géntechnológiával módosított szervezetek, kapcsolódó védő- és detektáló berendezések és alkatrészek	2 %

1. ábra: Az egyedi és általános exportengedélyek legfőbb típusai értékük szerint

Az egyedi és általános exportengedélyek fő rendeltetési helyei (2. ábra) Kína (25 %), az Amerikai Egyesült Államok (21 %), az Egyesült Királyság (7 %), Dél-Korea (7 %) és Ukrajna (3 %). Ezt a rangsort befolyásolja az uniós általános exportengedélyek súlyozása, különösen az EU001 (8,6 milliárd EUR), amely az exportengedélyek alapján engedélyezett teljes érték nagy

részét teszi ki. Ennek eredményeként az általános exportengedélyekben és különösen az EU GEA EU001-ben meghatározott rendeltetési helyek kiemelt helyen szerepelnek a rangsorban, míg a jegyzék nem tükrözi teljes mértékben egyes olyan rendeltetési helyek fontosságát, amelyek a globális exportengedélyek alapján jelentős *exportvolumenben* részesülnek, mint például Tajvan, Brazília, Szingapúr és Izrael. Összességében a 2. ábrán szereplő rendeltetési helyek az egyedi és általános exportengedélyek értékének 90 %-át teszi ki.

Az EU-n kívüli főbb rendeltetési helyek az egyedi és általános exportengedélyekértéke szerint

2. ábra: Az EU-n kívüli főbb rendeltetési helyek az egyedi és általános exportengedélyek értéke szerint

Emellett a tagállamok arról számoltak be, hogy 2023-hoz képest 2024-ben stabil volt a rendelet igazgatásával és végrehajtásával foglalkozó személyzet létszáma. Érdeemes megjegyezni azt is, hogy a bejelentett jogsértések száma a 2023. évi 192-ről 2024-ben 270-re nőtt. Ezzel összefüggésben az exportellenőrzési rendeletek megsértése miatt (bármely illetékes nemzeti végrehajtó szerv által) kiszabott közigazgatási és büntetőjogi szankciók vagy bírságok száma a 2023. évi 122-ről 2024-ben 144-re nőtt.

A jelentés különös figyelmet fordít a kibertér-megfigyelési termékek engedélyezésére az Unió azon kötelezettségvállalásának részeként, miszerint hatékonyan kezeli annak kockázatát, hogy a kibertér-megfigyelési termékeket esetleg belső elnyomással és/vagy az emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog súlyos megsértésével összefüggésben használják fel. 2024-ben

összesen 320 kérelem érkezett a tagállamokhoz a szóban forgó termékek exportja kapcsán. A legtöbb (233 kérelem) a távközlési lehallgatási rendszerekhez kapcsolódott. Ugyanebben az időszakban 293 engedélyt és 13 elutasítást adtak ki. Ezek az adatok azt is mutatják, hogy 2023-hoz képest meglehetősen stabil a kibertér-megfigyelési termékekre vonatkozó engedélyek száma⁵, míg az elutasítások száma csökkenő tendenciát mutat⁶.

A 2024-ben kezdeményezett különböző tevékenységek részeként a Bizottság és a tagállamok továbbra is a felülvizsgált rendelet szerinti követelmények és előírások teljesítésére összpontosítottak. Ez magában foglalja a különböző technikai szakértői csoportokban a kibertér-megfigyelési termékek fokozott ellenőrzésére, az exportellenőrzések végrehajtására, a kialakulóban lévő technológiákkal kapcsolatos munkára, valamint a tagállamok engedélyező és végrehajtó hatóságainak szóló képzési programok kidolgozására összpontosító munka folytatását.

Ezek, a kettős felhasználású termékekről szóló rendelet keretében hozott intézkedések lehetővé teszik az Unió számára azt is, hogy hatékonyabban működjön együtt a partnerekkel az ellenőrzések globális összehangolása, a kereskedelmi súrlódások csökkentése és a vállalkozások számára a kiszámíthatóság fokozása, az uniós értékek előmozdítása, valamint a nemzetközi béke és biztonság megőrzése érdekében.

⁵ 2023-ban a kibertér-megfigyelési termékekkel kapcsolatosan 330 engedélyt adtak ki.

⁶ 2023-ban kibertér-megfigyelési termékekkel kapcsolatosan 20 engedélyezési kérelmet utasítottak el.

2. A SZAKPOLITIKAI ÉS SZABÁLYOZÁSI KERET ALAKULÁSA

2.1. Exportellenőrzési politika

2.1.1. A kettős felhasználású termékekről szóló rendelet szerinti uniós exportellenőrzések hatékony végrehajtása

2024-ben a Bizottság és a tagállamok számos új területen folytatták a rendelet végrehajtását, például az átláthatóság, a végrehajtás és a kapacitásépítés terén. Amint azt a 3. szakasz ismerteti, a DUCG kulcsszerepet játszott ebben, és az új szakpolitikák, iránymutatások, eljárások stb. kidolgozásával foglalkozó számos szakértői csoport tevékenysége révén kibővítette az uniós exportellenőrzés „intézményi infrastruktúráját”.

A rendelet hangsúlyt fektet a kibertér-megfigyelési termékek kivitelének ellenőrzésére is. Foglalkozik annak potenciális kockázatával, hogy az ilyen termékeket az Európai Unióból azzal a szándékkal exportálják, hogy azokkal az emberi jogok vagy a nemzetközi humanitárius jog súlyos megsértésével összefüggésben visszaéljenek. Ezzel összefüggésben a Bizottság 2024. október 16-án a rendelet 5. cikke alapján iránymutatásokat tett közzé a kibertér-megfigyelési termékek kiviteléről annak érdekében, hogy egyértelművé tegye elsősorban az exportőrök számára azt, hogy a kibertér-megfigyelési termékek kivitele előtt hogyan kell biztosítani a kellő gondosságot és a belső megfelelést⁷.

⁷ A Bizottság (EU) 2024/2659 ajánlása (2024. október 11.) a kibertér-megfigyelési termékek kivitelére vonatkozó, az (EU) 2021/821 európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikke szerinti iránymutatásokról, C/2024/7035 (HL L, 2024/2659, 2024.10.16., <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/2659/oj>).

2.1.2. Exportellenőrzések a Bizottság fehér könyve keretében

A Bizottság 2024. január 24-én közzétett fehér könyve rövid és középtávú intézkedéseket javasolt, amelyek azt szolgálják, hogy az Unióban összehangoltabb legyen a kettős felhasználású termékek exportellenőrzése. A Bizottság által javasolt kulcsfontosságú intézkedések közé tartozott 1. azoknak a kettős felhasználású termékeknek az uniós ellenőrzési jegyzékbe (I. melléklet) való felvétele, amelyeket a döntéshozatal késedelme miatt nem ellenőriztek a multilaterális rendszerekben, 2. az exportellenőrzés politikai koordinációját biztosító magas szintű fórum létrehozása, 3. az új nemzeti ellenőrzési jegyzékek jobb koordinálására szolgáló mechanizmus, valamint 4. a kettős felhasználású termékekről szóló uniós rendelet korai értékelése. A fehér könyvről 2024. február 2. és április 30. között nyilvános konzultációra került sor, amelyre 23 válasz érkezett. E válaszokat a Bizottság belső tanácskozásai során figyelembe vették. A fehér könyv közzététele óta a Bizottság aktívan halad előre ezen intézkedések mindegyikével kapcsolatban. Az Európai Unió Tanácsa a 2024 tavaszán elfogadott következtetéseiben reagált a fehér könyvre⁸.

2.1.3. Az Oroszországba szánt termékekre vonatkozó exportkorlátozások

2024 folyamán az Európai Unió az Oroszországgal szembeni szankciókkal összefüggésben továbbra is aktívan szigorította a kettős felhasználású termékek kivitelére vonatkozó korlátozásokat, többek között három szankciócsomag elfogadásával, különösen a kettős felhasználású „fejlett technológiai termékekre” vonatkozó exportkorlátozásoknak a harcterről származó információk fényében történő kiterjesztésével, valamint az Oroszország katonai-ipari létesítményeivel kapcsolatban álló szervezetek megcélzásával Oroszországban és nem uniós országokban egyaránt⁹. 2024 szeptemberében a Bizottság közzétett egy, a G7-ek tagjai és a Bizottság által kidolgozott és fogadott iránymutatást az ipar számára annak érdekében, hogy segítségével könnyebb legyen beazonosítani Oroszországnak a szankciók kijátszására irányuló gyakorlatait, hogy megvédje a G7-technológiát a hűtlen kezeléstől, megelőzze a hírnévrontást és csökkentse a felelősségi kockázatot, miközben elősegíti az exportellenőrzések és szankciók hatékonyságát¹⁰.

Emellett a Bizottság és a tagállamok aktívan részt vettek az Oroszországgal szembeni szankciókkal foglalkozó globális koalícióban (GECC)¹¹, amelynek 39 tagja lényegében hasonló exportellenőrzéseket hajtott végre Oroszország Ukrajna elleni, 2022. februári teljes körű inváziójára válaszul. A GECC célja annak megakadályozása, hogy Oroszország és Belarusz hozzájusson az ukrainai agressziójuk fenntartásához szükséges árukhoz, technológiákhoz és szoftverekhez, vagyis az, hogy e két ország védelmi, úrkutatási és tengerhasznosítási ágazata ne férjen hozzá kulcsfontosságú anyagokhoz.

2.1.4. Együttműködés nem uniós országokkal 2024-ben

⁸ Európai Tanács, Az Európai Tanács ülésének következtetései (ST 9439 2024 COR 1).

⁹ Az EU Tanácsa, sajtóközlemény: „Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja: Az EU elfogadta a korlátozó intézkedések 15. csomagját.”: <https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2024/12/16/russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-eu-adopts-15th-package-of-restrictive-measures/>.

¹⁰ Az orosz exportellenőrzés és szankciók kijátszásának megelőzése: Aktualizált iránymutatás az ipar számára: https://finance.ec.europa.eu/news/sanctions-vis-vis-russia-commission-publishes-g7-industry-guidance-preventing-sanctions-evasion-2024-09-24_en?prefLang=hu.

¹¹ A GECC tagjai Ausztrália, az Unió 27 tagállama, Dél-Korea, az Egyesült Királyság, az Egyesült Államok, Izland, Japán, Kanada, Liechtenstein, Norvégia, Svájc, Tajvan és Új-Zéland.

Az EU–USA Kereskedelmi és Technológiai Tanács (TTC) hatodik miniszteri ülésére 2024. április 4–5-én Leuvenben került sor¹². Mind az EU, mind az USA elismerte az EU–USA Kereskedelmi és Technológiai Tanács szerepét az Ukrajna elleni orosz invázióra válaszul bevezetett exportellenőrzések koordinálásában, és elhatározták, hogy még jobban összehangolják prioritásaikat¹³.

2024. október 8–9-én a Bizottság Brüsszelben „A vállalatok kapcsolódó belső megfelelési programjaira vonatkozó mindenre kiterjedő ellenőrzések és ajánlások” címmel megrendezte az exportellenőrzés irányításáról szóló negyedik párbeszédet, amelyet az EU partnerközi (EUP2P) exportellenőrzési programja keretében szerveztek a partnerországok és -szervezetek bevonásával. A párbeszéd célja az volt, hogy megerősítse a hálózatépítést, növelje a tudatosságot és a kapacitást az EUP2P partnerországok és az érintett érdekelt felek körében az uniós stratégiai kereskedelemellenőrzési keretek szerinti mindenre kiterjedő exportellenőrzések és a kapcsolódó megfelelési gyakorlatok végrehajtásával és gyakorlati alkalmazásával kapcsolatban.

Végezetül az EU és Norvégia 2024. február 6-án EU–Norvégia exportellenőrzési párbeszédet tartott. A felek megvitatták az exportellenőrzés területén bekövetkezett szabályozási fejleményeket, megosztották nézeteiket az aggodalomra okot adó rendeltetési helyekkel kapcsolatban, és eszmét cseréltek az Oroszországgal szembeni szankciókról. Norvégia tájékoztatta az EU-t arról a tervéről, hogy új exportellenőrzési és szankciós osztályt (DEKSA) hoz létre, amely az elemzésért, az engedélyezésért és a végrehajtásért lesz felelős.

2.2. Az uniós ellenőrzési jegyzék aktualizálása

A rendelet I. mellékletében szereplő uniós ellenőrzési jegyzék lényegében felsorolja azokat a kettős felhasználású termékeket, beleértve a szoftvereket és a technológiát is, amelyeket mind polgári, mind katonai célokra történő lehetséges felhasználásuk miatt ellenőrzésnek kell alávetni. A jegyzéket rendszeresen frissítik, hogy tükrözze a multilaterális exportellenőrzési rendszerekben, azaz a Wassenaari Megállapodásban, az Ausztrália Csoportban, a Nukleáris Szállítók Csoportjában és a Rakéte technológiai Ellenőrzési Rendszerben (MTCR) bekövetkezett változásokat.

A Bizottság 2024. szeptember 5-én elfogadta az I. melléklet éves frissítését, amely 2024. november 8-án lépett hatályba, és összhangba hozta a kettős felhasználású termékekről szóló uniós rendeletet a multilaterális rendszerek részeként 2023-ban hivatalosan hozott határozatokkal¹⁴. Az aktualizált jegyzék új bejegyzéseket tartalmaz az atomerőművek és -

¹² 2021 júniusában az Unió és az Egyesült Államok létrehozta az EU–USA Kereskedelmi és Technológiai Tanácsot, amely 2021. szeptember 29-én, Pittsburgh-ben megtartotta első ülését, és elfogadott egy ambiciózus, többek között az exportellenőrzési együttműködésről szóló közös nyilatkozatot. A tíz munkacsoport egyike az exportellenőrzéssel, az információmegosztással, valamint olyan témákkal foglalkozik, mint például a jogalkotási és szabályozási fejlemények, a kockázatértékelési és engedélyezési bevált gyakorlatok, valamint az iparági megfelelés és végrehajtás megközelítései. E munkacsoport célja továbbá, hogy előmozdítsa az érzékeny kettős felhasználású technológiákra vonatkozó összehangolt ellenőrzési megközelítéseket, és közös ágazati tájékoztatási tevékenységeket végezzen a kettős felhasználású termékek exportellenőrzésével kapcsolatban.

¹³ Sajtóközlemény: „Az EU és az USA továbbra is szoros kereskedelmi és technológiai együttműködést folytat a globális kihívások közepette”, 2024. április 5.:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_24_1827.

¹⁴ A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE az (EU) 2021/821 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kettős felhasználású termékek jegyzéke tekintetében történő módosításáról: https://policy.trade.ec.europa.eu/news/2025-update-eu-control-list-dual-use-items-2025-09-08_hu.

berendezések, valamint további toxinok, kémiai prekurzorok és zajcsökkentő berendezések területén.

2.3. Nemzeti végrehajtási és jogérvényesítési intézkedések

A kettős felhasználású termékekről szóló rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban. I. melléklete tartalmazza a multilaterális exportellenőrzési rendszerekből származó azon termékek közös jegyzékét, amelyeket valamennyi tagállamban ellenőrizni kell. Előírja azonban, hogy a tagállamok bizonyos nemzeti intézkedéseket hozhatnak a rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtása érdekében, továbbá azt is, hogy az ilyen nemzeti intézkedésekre vonatkozó információkat a Bizottságnak közzé kell tennie az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*. A közzététel biztosítja az alkalmazandó szabályok átláthatóságát, és tükrözi az EU arra irányuló erőfeszítéseit, hogy Unió-szerte támogassa az exportőrök által végzett ellenőrzések következetes és hatékony végrehajtását.

A 2024. október 2-án közzétett tájékoztató¹⁵ áttekintést nyújtott a tagállamoknak arról, hogy miként használják ki a rendeletben biztosított lehetőségeket, beleértve a brókertevékenység és a tranzit ellenőrzésének kiterjesztését, az ellenőrzéseknek a fel nem sorolt termékekre közbiztonsági és emberi jogi megfontolásokból történő kiterjesztését, a nemzeti általános exportengedélyek bevezetését és a fel nem sorolt termékek EU-n belüli transzferének ellenőrzését.

2.4. Az Észak-Írországból származó export

A kettős felhasználású termékek Unióból Egyesült Királyságba irányuló kivitele az Egyesült Királyság Unióból való kilépése nyomán 2021. január 1. óta a rendelet szerinti ellenőrzés tárgyát képezi¹⁶. Az Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv¹⁷ alapján különös rendelkezések alkalmazandók, amelyek értelmében a rendelet alkalmazandó az Egyesült Királyságra Észak-Írország tekintetében¹⁸, és az Egyesült Királyság az Észak-Írországból az Unión kívüli országokba irányuló kivitelről szóló rendelet értelmében illetékes hatóságként jár el. A Bizottság külön biztonságos elektronikus eszközt fejlesztett ki az Egyesült Királyságnak az Észak-Írországba irányuló és onnan kiinduló áruforgalom tekintetében a rendelet alkalmazásáért felelős illetékes hatóságával folytatott információcsere támogatására, amelyet 2024-ben egész évben használtak. Az eszköz lehetővé teszi az Egyesült Királyság hatóságai számára, hogy hozzáférjenek az uniós tagállamok által kiadott, lényegében megegyező ügyletekre vonatkozó elutasításokkal kapcsolatos információkhoz, és kétoldalú megbeszélést folytassanak a kibocsátó tagállammal a rendeletben előírtak szerint.

3. A KETTŐS FELHASZNÁLÁSÚ TERMÉKEKKEL FOGLALKOZÓ KOORDINÁCIÓS CSOPORT TEVÉKENYSÉGEI

A kettős felhasználású termékekkel foglalkozó koordinációs csoport (DUCG), amelynek elnöki tisztét a Bizottság tölti be, a Bizottság és a tagállamok szakértőit tömöríti, feladata pedig, hogy megvizsgálják az exportellenőrzések alkalmazásával kapcsolatos kérdéseket¹⁹. 2024-ben a

¹⁵https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202405881.

¹⁶ Időközben az Egyesült Királyságra kiterjesztették az EU001. számú uniós általános exportengedély hatályát.

¹⁷ HL L 29., 2020.1.31., 7. o. (a továbbiakban: a kilépésről rendelkező megállapodás).

¹⁸ Az Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (4) bekezdése, valamint 2. mellékletének 47. szakasza.

¹⁹ Ez a jelentés egyben az új rendelet által előírt, a DUCG tevékenységéről, vizsgálatairól és az általa folytatott konzultációkról szóló éves jelentés is.

DUCG nyolc ülést tartott: január 16-án, március 14-én, május 16-án, július 3-án, szeptember 12-én, október 4-én, november 6-án és december 11-én.

3.1. Konzultáció a végrehajtási kérdésekről – általános információcsere

A Bizottság és a DUCG-ben részt vevő tagállami képviselők információt cseréltek az exportellenőrzési kérdésekről, különösen a következőkről:

- az immateriális technológiaátadás megvalósítása,
- nemzeti általános engedélyek,
- nagy projektek engedélyezése,
- az „exportőr” meghatározása,
- a rendelet 16. cikke (1) bekezdésének értelmezése,
- a tranzitellenőrzések végrehajtása,
- a technikai segítségnyújtás ellenőrzésének végrehajtása,
- uniós áruk újrakivitele nem uniós országokból, valamint
- az Unióba ideiglenesen behozott áruk kezelése.

3.2. Útmutató

A DUCG keretében folytatott megbeszélések követően a Bizottság iránymutatásokat tett közzé a kibertér-megfigyelési technológiák exportőrei számára, valamint az exportellenőrzésekre vonatkozó adatok gyűjtésére és feldolgozására vonatkozóan.

Először is, a Bizottság 2024. január 17-én iránymutatást tett közzé az exportellenőrzésekhez szükséges adatgyűjtésről és -kezelésről²⁰. Ezek az iránymutatások részletes eljárásokat állapítanak meg az engedélyezési adatok nemzeti hatóságoktól való gyűjtésére az átláthatóság és az információmegosztás javítása érdekében. Ez lehetővé teszi, hogy az EU éves exportellenőrzési jelentése részletesebb statisztikákat tartalmazzon az engedélyekről és az elutasításokról. Az iránymutatás célja, hogy a nyilvános adatszolgáltatás javításával világosabb képet adjon az exportőröknek, a civil társadalomnak és a nyilvánosságnak az uniós exportellenőrzés végrehajtásáról, támogassa a nem uniós országokkal folytatott párbeszédet, és nemzetközi szinten előmozdítsa a bevált jelentéstételi gyakorlatokat.

Másodszor, 2024. október 16-án a Bizottság iránymutatást tett közzé a kibertér-megfigyelési termékek exportőrei számára azzal a céllal, hogy felhívja a figyelmet az ilyen termékekkel való

²⁰ A Bizottság (EU) 2024/214 ajánlása (2024. január 10.) a kettős felhasználású termékek kivitelére, az azokkal végzett brókertevékenységre, az azokkal kapcsolatos technikai segítségnyújtásra, valamint azok tranzitjára és transzferjére vonatkozó ellenőrzésről szóló éves jelentés elkészítéséhez szükséges adatgyűjtés és -kezelés módszertanát meghatározó, az (EU) 2021/821 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti iránymutatásokról (HL L, 2024/214, 2024.1.17., <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/214/oj>).

visszaélés kockázataira, és gyakorlati eszközöket biztosítson az exportőrök számára az ilyen visszaélések lehetséges emberi jogi hatásainak értékeléséhez²¹. Az iránymutatás célja, hogy hatékonyabbá és következetesebbé tegye az uniós exportellenőrzéseket a tagállamokban azáltal, hogy az ügyletek átvilágításának lépésről lépésre történő megközelítése révén segíti az exportőröket a kellő gondosság elvén alapuló ellenőrzések elvégzésében. Az iránymutatás a felelős és biztonságos exportgyakorlatok előmozdítása révén megerősíti a 2023. évi európai gazdasági biztonsági stratégia „védelmi” pillérét.

3.3. Technikai információcsere – technikai szakértői csoportok

A DUCG-ban részt vevő tagállami illetékes hatóságok technikai szakértelmet biztosítottak az uniós ellenőrzési jegyzék aktualizálásához, valamint – a fent említettek szerint – megbeszéléseket folytattak több konkrét végrehajtási kérdésről.

A Bizottság koordinációja mellett a DUCG kezdeményezéseket is tett bizonyos technikai végrehajtási problémák kezelésére. A technikai szakértői csoportok különleges szerepét immár a rendelet 24. cikkének (3) bekezdése ismeri el.

A rendelet 25. cikkével összhangban létrehozott végrehajtási koordinációs mechanizmus 2024-ben hat alkalommal ülésezett, hogy támogassa a tagállamok illetékes hatóságai és végrehajtó ügynökségei közötti információcserét és közvetlen együttműködést.

Végezetül a kapacitásépítési technikai szakértői csoport (CB-TEG) 2024. március 13-án és május 17-én tartotta az elért eredményekkel foglalkozó harmadik és negyedik ülését, amelyek célja a 2024. évi prioritások azonosítása, az éves kapacitásépítési rendezvény témájának kiválasztása, valamint a megszervezéséért felelős csoportok létrehozása volt. Ezt követően 2024. szeptember 18-án Budapesten uniós kapacitásépítési szakmai szemináriumra került sor a kettős felhasználású termékekkel kapcsolatos korlátozó intézkedésekről – amelynek házigazdája a magyar elnökség volt –, a JRC-NNSA22 azonos témájú 17. engedélyezési szemináriumával párhuzamosan, de kiegészítő előadásokkal és szélesebb körű nem uniós részvétellel.

3.4. Technikai támogatás az uniós ellenőrzési jegyzék aktualizált változatainak és a nemzeti végrehajtási intézkedéseknek az előkészítéséhez

A DUCG 2024. március 14-én technikai tájékoztató ülést tartott annak érdekében, hogy támogassa az uniós ellenőrzési jegyzék aktualizálásáról szóló felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre irányuló javaslat előkészítését. A Bizottság 2024. szeptember 5-én elfogadta a felhatalmazáson alapuló jogi aktust.

²¹ A Bizottság (EU) 2024/2659 ajánlása (2024. október 11.) a kibertér-megfigyelési termékek kivételére vonatkozó, az (EU) 2021/821 európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikke szerinti iránymutatásokról, C/2024/7035 (HL L, 2024/2659, 2024.10.16., <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/2659/oj>).

²² Az Egyesült Államok Nemzeti Nukleáris Biztonsági Hivatala (NNSA).

A DUCG hozzájárult továbbá a nemzeti intézkedésekről szóló, 2024. október 2-án közzétett hivatalos tájékoztató aktualizálásához és a nemzeti ellenőrzési jegyzékek uniós összeállításának 2024. szeptember 27-i felülvizsgálatához²³.

3.5. Az engedélyezési és végrehajtási adatok cseréje

A DUCG a 2025. január 30-án közzétett éves jelentés kiegészítése céljából az adatgyűjtésről és -kezelésről szóló 2024. évi iránymutatás alapján kezdeményezte a 2022–2023-as engedélyezési adatok gyűjtését.

3.6. A tagállamok között az elektronikus engedélyezés céljából történő információcserét szolgáló informatikai eszközök

A Bizottság a DUCG támogatásával folytatta az uniós exportellenőrzési hálózat informatikai gerincét jelentő, a kettős felhasználású termékekkel kapcsolatos elektronikus rendszer (DUeS) fejlesztését. Ez a platform kulcsszerepet játszik a rendelet hatékony alkalmazásában.

A DUeS funkcióit az alábbiak szerint fejlesztették vagy frissítették:

1. lehetővé tegye a tagállamok számára, hogy a kettős felhasználású termékekről szóló rendelet 26. cikkének (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően megosszák a Bizottsággal az engedélyezési adatokat, összhangban a tagállamokkal együtt az exportellenőrzésekkel kapcsolatos adatgyűjtésre és -feldolgozásra vonatkozóan kidolgozott iránymutatásokkal (átláthatósági iránymutatások);
2. lehetővé tegye a tagállamok számára, hogy a 10. cikknek megfelelően a nemzeti ellenőrzési jegyzék alapján értesítsék a Bizottságot valamely engedélyezési követelmény bevezetéséről;
3. lehetővé tegye a 9. és 10. cikk végrehajtásával kapcsolatos önkéntes információcserét a tagállamok között, a nemzeti ellenőrzési jegyzékek koordinálásáról szóló (EU) 2025/683 bizottsági ajánlásban²⁴ előírtaknak megfelelően; valamint
4. a meglévő funkciókat frissítették, különös tekintettel az Oroszországgal és Belarusszal szembeni korlátozó intézkedésekkel kapcsolatos mentességek/engedélyek és elutasítások kezelésére, valamint a rendelet értelmében ellenőrzés alá vont tételek adatbázisára.

2024 volt a kettős felhasználású e-engedélyezési rendszer működésének negyedik éve, amelyet a jelentéstételi időszakban Lettország, Románia, Olaszország, Szlovénia és Belgium (vallon hatóságok) használtak. Magyarország és Belgium (Brüsszel régió) érdeklődését fejezte ki a projekthez való csatlakozás iránt.

²³ Tájékoztató – Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/821 rendelete a kettős felhasználású termékek kivitelére, az azokkal végzett brókertevékenységre, az azokkal kapcsolatos technikai segítségnyújtásra, valamint azok tranzitjára és transzferjére vonatkozó uniós ellenőrzési rendszer kialakításáról: Tájékoztató a tagállamok által a 4., 5., 6., 7., 8., 9., 11., 12., 22. és 23. cikkel összhangban elfogadott intézkedésekről (PUB/2024/740) (HL C, C/2024/5881, 2024.10.2., <http://data.europa.eu/eli/C/2024/5881/oj>).

²⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32025H0683>.

Az EU-n kívül és a partnerországokkal folytatott együttműködésének részeként a Bizottság megvizsgálta annak lehetőségét, hogy az e-engedélyezési eszközt a partnerországok rendelkezésére bocsássa. Bosznia-Hercegovina, Kirgizisztán és Szerbia érdeklődését fejezte ki az eszköz használata iránt.

Az e-engedélyezési projekt az uniós egyablakos vámügyintézési környezeten keresztül folyamatosan javítja a nemzeti vámrendszerek összekapcsolását. Ez jelentősen megkönnyíti az információk határokon átnyúló megosztását a különböző vámhatóságokkal, csökkentve a gazdasági szereplők szabályozási terheit és lehetővé téve az engedélyek automatikus kezelését. Ez az Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság által kezelt „CERTEx” tanúsítási csereplatformon keresztül történik. Az e-engedélyezés és a nemzeti vámrendszerek összekapcsolása 2022 decembere óta működik. A román vámhatóságok 2024 áprilisa óta vesznek részt a rendszerben.

Az elektronikus engedélyezési rendszereket már alkalmazó tagállamok kérésére a Bizottság 2022 áprilisában elindított egy új, „elektronikus engedélyezési áthidaló projektet”, amely lehetővé teszi a nemzeti engedélyezési rendszereknek a vámrendszerekkel való összekapcsolását az elektronikus engedélyezés révén. Finnország részt vett a kísérleti projektben, és 2024-ben tesztelte az összekapcsolást.

4. UNIÓS EXPORTELLENŐRZÉSEK – FŐBB ADATOK

A rendelet 26. cikke előírja, hogy az Európai Bizottság által az ellenőrzések végrehajtásáról készített éves jelentésnek tartalmaznia kell az engedélyekre, elutasításokra és tilalmakra vonatkozó releváns információkat, valamint az ilyen ellenőrzések igazgatására és végrehajtására vonatkozó információkat.

Ez a szakasz a 2024-es referenciaévre vonatkozó összesített uniós exportellenőrzési adatokat mutatja be. A mennyiségükre tekintettel a tagállamok által megadott, alapul szolgáló adatokat a jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum egységes szerkezetbe foglalva közli.

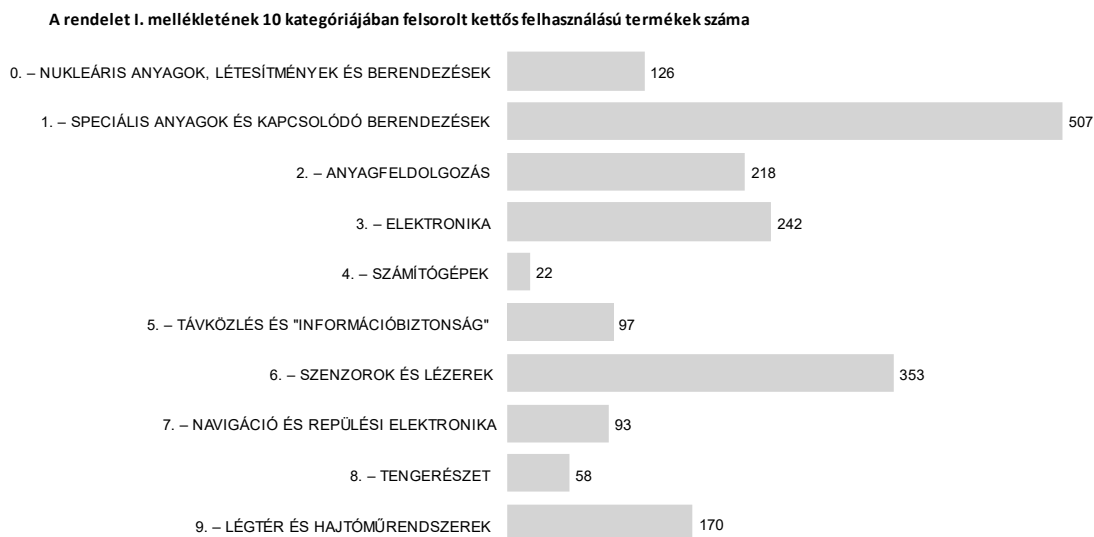
Az adatokat egyedi jelentéstételi iránymutatásokkal (a továbbiakban: iránymutatások) összhangban bocsátották rendelkezésre²⁵. Ezen iránymutatások értelmében az adatgyűjtési módszertant úgy alakították ki, hogy az hosszú távon fenntartható maradjon, lehetővé téve a tagállamok számára, hogy a releváns információkat hatékonyan és költséghatékonyan, statisztikailag megbízható módon bocsássák a Bizottság rendelkezésére, kellően figyelembe véve a személyes adatok, az üzleti szempontból érzékeny információk vagy a védelemmel, a külpolitikával vagy a nemzetbiztonsággal kapcsolatos védett információk védelmét.

4.1. Módszertani megjegyzések

A rendelet elsősorban az uniós ellenőrzési jegyzékben felsorolt, 10 kategóriába sorolt több mint 1 800 kettős felhasználású termék kivitelére vonatkozik (3. ábra). Ez az alapvető oka annak,

²⁵ [A Bizottság \(EU\) 2024/214 ajánlása](#) (2024. január 10.) a kettős felhasználású termékek kivitelére, az azokkal végzett bróker-tevékenységre, az azokkal kapcsolatos technikai segítségnyújtásra, valamint azok tranzitjára és transzferjére vonatkozó ellenőrzésről szóló éves jelentés elkészítéséhez szükséges adatgyűjtés és -kezelés módszertanát meghatározó, az (EU) 2021/821 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti iránymutatásokról (a továbbiakban: iránymutatás).

hogyan az EU a rendelet I. mellékletében szereplő tételeket „terméktípusok” szerint csoportosítja az éves uniós jelentésben²⁶.

3. ábra: A rendelet I. mellékletének 10 kategóriájában felsorolt kettős felhasználású termékek száma

A nyilvános jelentéstétel szükséges szintű átláthatóságának lehetővé tétele, valamint a hatékony és fenntartható adatgyűjtés folyamatos biztosítása érdekében az a döntés született, hogy a terméktípusok meghatározása a kettős felhasználású termékek rendeletben használt, öt számjegyű besorolásán fog alapulni, biztosítva ugyanakkor, hogy a „terméktípusok” címsor biztonsági, szakpolitikai és kereskedelmi szempontból érdemi információkat nyújtson²⁷.

Az iránymutatás A. melléklete ismerteti az engedélyezési adatok gyűjtéséhez és ezen éves jelentés elkészítéséhez használt 52 „terméktípus” jegyzékét. Az engedélyeket a rendelet követelményeivel összhangban terméktípus és releváns rendeltetési hely szerinti bontásban kell megadni, figyelembe véve a különböző típusú engedélyek jellegét, célját és jellemzőit, valamint az engedélyek megadására és az adatgyűjtésre vonatkozó eltérő tagállami gyakorlatokat. Ezenkívül a vonatkozó adatgyűjtést és a tagállamok által a Bizottsághoz történő benyújtást a nemzeti engedélyek és gyakorlatok különböző típusainak sajátosságaihoz kellett igazítani. Ezért az e jelentésben ismertetett számadatok azon tagállamok számát adják meg, amelyek az egyes engedélytípusok alapjául szolgáló adatokat szolgáltatották²⁸. A módszertan azt is elismeri, hogy az engedélyek különböző típusú tételekhez tartozó egynél több egyedi tételre is vonatkozhatnak.

A kibertér-megfigyelési termékeket illetően a rendelet 2. cikkének 20. pontjában foglalt fogalom meghatározás magában foglalja mind az I. mellékletben felsorolt termékeket, mind a fel nem sorolt termékeket. Az iránymutatás B. melléklete öt olyan tételt határoz meg a rendelet I. mellékletében, amely megfelel a 2. cikk 20. pontjában szereplő fogalom meghatározásnak. A tagállamok és a felügyeleti technológia szakértői csoport (STEG) keretében a Bizottság eseti alapon döntenek arról, hogy egy adott, fel nem sorolt termék megfelel-e a jogi fogalom meghatározás követelményeinek. Az éves jelentésbe a fel nem sorolt kibertér-

²⁶ Vö. a rendelet 26. cikkének (2) bekezdésével.

²⁷ Pl. ECCN 0A001: Atomreaktorok.

²⁸ Ez magában foglalja a nemzeti általános exportengedélyek és az uniós általános exportengedélyek felhasználására vonatkozó önkéntes alapon szolgáltatott adatokat is. Az e számadatokban szereplő adatok nem fedik le mind a 27 uniós tagállamot.

megfigyelési termékekre vonatkozó kérelmeket és engedélyeket is bele kell foglalni a rendelet 26. cikke (2) bekezdésének megfelelően, a tagállamok által szolgáltatott adatok alapján. A más felsorolt termékekre vonatkozó kérelmek és engedélyek a hatáskörrel rendelkező érintett hatóság döntése alapján belefoglalhatók a jelentésbe.

4.2. Az engedélyek áttekintése engedélytípusonként²⁹

2024-ben az engedélyezett kettős felhasználású termékek kereskedelmének összértéke 77,6 milliárd EUR-t tett ki, ami az EU-n kívüli áruexport 3 %-ának felel meg (4. ábra), és 2023-hoz képest (71 milliárd EUR) növekedést jelent. A számok tekintetében ez 133 470 engedélynek és értesítésnek felel meg³⁰. Ami az engedélyek típusait illeti, a legtöbb ügylet az uniós általános exportengedélyek (89 388), a nemzeti általános exportengedélyek (23 406) és az egyedi engedélyek (18 549) hatálya alá tartozik, ami a 2023. évi rangsort tükrözi. Az értéket tekintve a legnagyobb súlyozású engedélytípusok a globális exportengedélyek (36,5 milliárd EUR, az összes engedélyezett kereskedelem 47 %-a), az egyedi exportengedélyek (24 milliárd EUR, az összes 31 %-a) és az uniós általános exportengedélyek (9 milliárd EUR, az összes 12 %-a) voltak.

4.3. Elutasítások és tilalmak

2024-ben 487 elutasításról számoltak be 0,2 milliárd EUR értékben. Ezek az adatok azt mutatják, hogy az uniós export csak egy kis részének esetében került sor elutasításra (az adott évben az EU-n kívülre irányuló teljes áruexport értékének 0,01 %-a). Ez 2023-hoz képest kevesebb számú és alacsonyabb értékű elutasítást jelent, de az EU-n kívüli export azonos százalékát teszi ki.

²⁹ A rendelet 26. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdésével összhangban e jelentés 4.2–4.7. szakaszában nem szerepelnek kibertér-megfigyelési termékekre vonatkozó adatok. A szóban forgó termékekre vonatkozó információkat az alábbi 5. szakasz tartalmazza.

³⁰ Ez magában foglalja a nemzeti általános exportengedélyek és az uniós általános exportengedélyek felhasználására vonatkozó önkéntes alapon szolgáltatott adatokat is.

Exportengedélyek az engedély típusa szerint

Engedélytípus	Érték EUR	Volumen
Egyedi exportengedély	24 010M [26]	18 549 [26]
Globális exportengedély	36 484M [15]	1 078 [23]
Nemzeti általános exportengedélyek (használat)	1 061M [6]	23 406 [7]
Unió általános exportengedélyek (használat)	9 044M [17]	89 388 [22]
Brókertevékenység végzésére vonatkozó engedély	16M [2]	7 [2]
Technikai segítségnyújtás végzésére vonatkozó engedély	0M [1]	1 [1]
Tranzitengedély	26M [3]	93 [3]
Nemzeti ellenőrzési intézkedésen alapuló engedély	2 951M [5]	223 [5]
Fel nem sorolt termékekre vonatkozó engedély	263M [14]	161 [15]
Unión belüli transzferengedély	3 688M [14]	564 [15]

A diagramon megjelenített valamennyi mérési pont esetében a nem nulla adatot szolgáltató tagállamok száma zárójelben található.

4. ábra: Exportengedélyek az engedély típusa szerint

4.4. Egyedi engedélyek

Az egyedi engedély egy meghatározott exportőrnek valamely nem uniós országbeli egyetlen végfelhasználó vagy címzett tekintetében adott olyan engedély, amely egy vagy több kettős felhasználású termékekre vonatkozik. Az iránymutatásban meghatározottak szerint e jelentés alkalmazásában a következő tételek mindegyike egyedi engedélynek minősül: az egyedi exportengedélyek, a brókertevékenység végzésére vonatkozó engedélyek, a technikai segítségnyújtás végzésére vonatkozó engedélyek, a tranzitengedélyek, az Unión belüli transzferengedélyek, a nemzeti ellenőrzési intézkedésen alapuló engedélyek és a fel nem sorolt termékekre vonatkozó engedélyek.

A 2024. évi egyedi engedélyeknek a rendelet I. mellékletében szereplő 10 termékkategória, valamint az ellenőrzés tárgyát képező, fel nem sorolt termékek szerinti áttekintése (5. ábra) azt mutatja, hogy a piaci értéket tekintve a legtöbb engedélyt nukleáris anyagokra, létesítményekre és berendezésekre adták ki (12,2 milliárd EUR, az összes engedély 36 %-a). A második helyen a távközlés és az „információbiztonság” állt (6,7 milliárd EUR, a teljes összeg 20 %-a), a harmadik helyen pedig a légtér és hajtóműrendszerek (4,6 milliárd EUR, a teljes összeg 13 %-a). Ami az egyedi engedélyek volumenét illeti, a legnagyobb szám adatot az anyagfeldolgozás területén regisztrálták (5 891, az összes 27 %-a), ezt követi a távközlés és az „információbiztonság” (4 405, az összes 20 %-a), valamint a különleges anyagok és kapcsolódó berendezések (4 293, az összes 20 %-a).

Egyedi exportengedélyek az(EU) 2021/821 rendelet I. mellékletében szereplő termékkategóriák szerint

Termékkategória		Érték EUR	Volumen
0	NUKLEÁRIS ANYAGOK, LÉTESÍTMÉNYEK ÉS BERENDEZÉSEK	12 200M	1 788
1	SPECIÁLIS ANYAGOK ÉS KAPCSOLÓDÓ BERENDEZÉSEK	1 895M	4 293
2	ANYAGFELDOLGOZÁS	2 588M	5 891
3	ELEKTRONIKA	1 424M	1 814
4	SZÁMÍTÓGÉPEK	47M	53
5	TÁVKÖZLÉS ÉS "INFORMÁCIÓBIZTONSÁG"	6 745M	4 405
6	SZENZOROK ÉS LÉZEREK	1 458M	1 727
7	NAVIGÁCIÓ ÉS REPÜLÉSI ELEKTRONIKA	98M	382
8	TENGERÉSZET	71M	60
9	LÉGTÉR ÉS HAJTÓMŰRENDSZEREK	4 574M	790
X	FEL NEM SOROLT TERMÉKEK	3 194M	466

A 27 tagállam által szolgáltatott adatok

5. ábra: Egyedi exportengedélyek az (EU) 2021/821 rendelet I. mellékletében szereplő termékkategóriák szerint

Az egyedi engedélyek értékének terméktípusok szerinti bontása (6.1. és 6.2. ábra) azt mutatja, hogy az öt legfontosabb tétel a nukleáris anyagok, létesítmények, üzemek és berendezések (9,2 milliárd EUR, az összes 27 %-a), az információbiztonsági és kriptóanalitikai termékek és berendezések (5,5 milliárd EUR, az összes 16 %-a), az űrmotorok és gázturbinák (az UAV-k kivételével) (3,5 milliárd EUR, az összes 10 %-a), az egyéb/fel nem sorolt tételek (3,2 milliárd EUR, az összes 9 %-a), valamint a technológia nukleáris anyagokhoz, létesítményekhez és berendezésekhez (2,1 milliárd EUR, az összes 6 %-a).

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/214 AJÁNLÁSÁNAK A. mellékletében található egyedi exportengedélyek terméktípusokként

Terméktípus		Érték EUR	Volumen
0EC1	Nukleáris anyagok, létesítmények, üzemek és berendezések	9 178M	1 153
0EC2	Szoftver nukleáris anyagokhoz, létesítményekhez és berendezésekhez	884M	219
0EC3	Technológia nukleáris anyagokhoz, létesítményekhez és berendezésekhez	2 138M	416
1EC1	Anyagok, alkatrészek és szerkezetek légi járművekhez/űrkalkalmazásokhoz	35M	132
1EC2	Robbanóanyagok, hajtóanyagok és kapcsolódó berendezések	597M	381
1EC3	Rostos, szálás anyagok és gyártó berendezések	349M	234
1EC4	Különleges fémek és ötvözetek, valamint azok berendezései	220M	522
1EC5	Nukleáris vonatkozású termékek és berendezések	38M	94
1EC6	Mérgező vegyületek, prekursorok, patogének, toxinok éggéntechnológiával módosított szervezetek, kapcsolódó védő- és detektáló berendezések és alkatrészek	635M	2 805
1EC7	Szoftver speciális anyagokhoz és kapcsolódó berendezésekhez	1M	44
1EC8	Technológia speciális anyagokhoz és kapcsolódó berendezésekhez	20M	81
2EC1	Szerszámgépek, rendszerek és alkatrészek ipari berendezésekhez	1 524M	2 002
2EC2	Vegyi és biológiai gyártó berendezések	1 009M	3 395
2EC3	Szoftver anyagfeldolgozáshoz	23M	377
2EC4	Technológia anyagfeldolgozáshoz	32M	117
3EC1	Elektronikai termékek és alkatrészek	307M	609
3EC2	Elektronikus részegységek, modulok és berendezések	75M	211
3EC3	Nukleáris alkalmazásokban felhasználható elektronikai termékek	118M	588
3EC4	Berendezések félvezető eszközök vagy anyagok gyártásához és teszteléséhez	721M	156
3EC5	Félvezető anyagok	5M	27
3EC6	Szoftver elektronikához	25M	41
		173M	182

6.1. ábra: Egyedi exportengedélyek terméktípusok szerint (1. rész)

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/214 AJÁNLÁSÁNAK A. mellékletében található egyedi exportengedélyek terméktípusokként

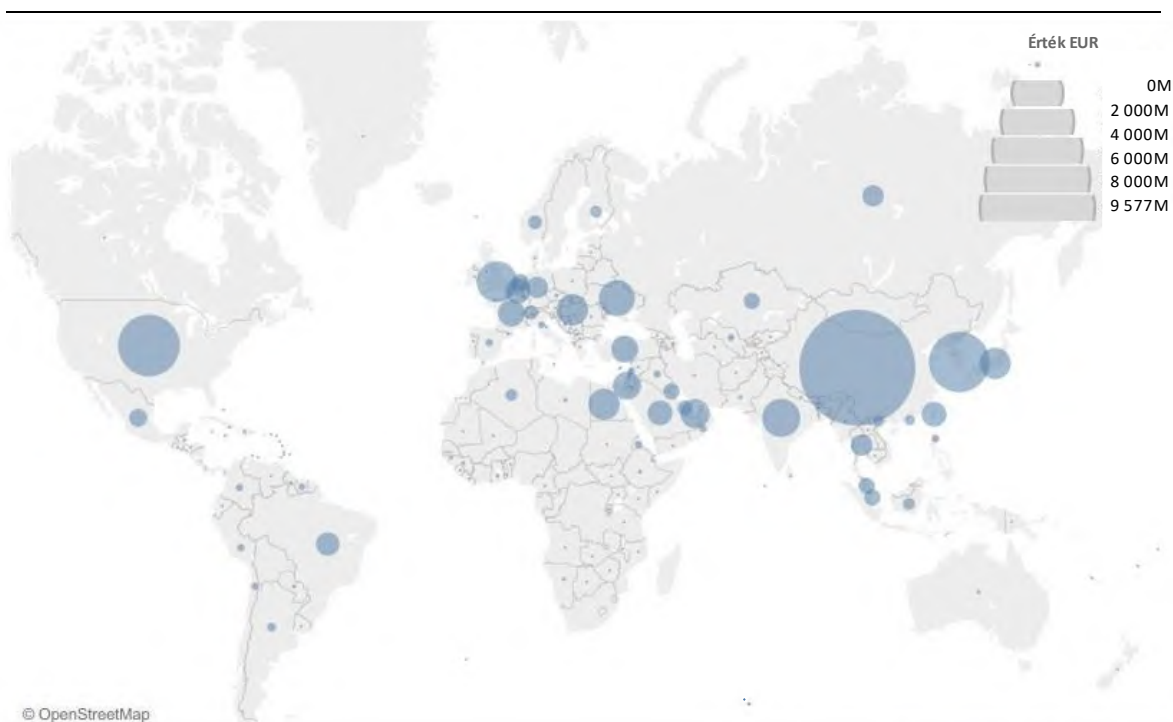
Terméktípus		Érték EUR	Volumen
5EC2	Információbiztonsági és kriptoanalitikai termékek és berendezések	5 479M	2 656
5EC3	Szoftver távközléshez és információbiztonsághoz	1 043M	1 383
5EC4	Technológia távközléshez és információbiztonsághoz	93M	145
6EC1	Optikai és akusztikai berendezések kapcsolódó alkatrészek és anyagok más érzékelők	517M	1 042
6EC2	Lézerek, kapcsolódó berendezések és anyagok	800M	508
6EC3	Radarrendszerek, kapcsolódó berendezések és alkatrészek	117M	133
6EC4	Szoftver szenzorokhoz és lézerekhez	9M	24
6EC5	Technológia szenzorokhoz és lézerekhez	15M	20
7EC1	Berendezések inerciális navigációhoz	63M	213
7EC2	Navigációhoz és repülési elektronikához kapcsolódó egyéb berendezések	30M	79
7EC3	Repülésirányítási rendszerek	0M	0
7EC4	Gyártó berendezések navigációhoz és repülési elektronikához	1M	20
7EC5	Szoftver navigációhoz és repülési elektronikához	1M	30
7EC6	Technológia navigációhoz és repülési elektronikához	2M	40
8EC1	Merülő járművek és vízfelszíni hajók valamint kapcsolódó tengeri rendszerek berendezések és alkatrészek	68M	52
8EC2	Tengeri hajók anyagai és berendezései	3M	2
8EC3	Szoftver tengerészethez	0M	1
8EC4	Technológia tengerészethez	0M	5
9EC1	Űrhajómotorok és gázturbinák (az UAV kivételével)	3 512M	236
9EC2	UAV és hajtóműrendszerei	225M	269
9EC3	Rakéta és űreszköz	642M	88
9EC4	Rakétamotorok	112M	18
9EC5	Berendezések szélszatórnához tesztelő létesítményekhez és kamrákhoz	0M	1
9EC6	Szoftver légtérhez és hajtóműrendszerekhez	30M	66
9EC7	Technológia légtérhez és hajtóműrendszerekhez	53M	112
XEC1	Egyéb/fel nem sorolt	3 194M	466

A 27 tagállam által szolgáltatott adatok

6.2. ábra: Egyedi exportengedélyek terméktípusok szerint (2. rész)

Az egyedi engedélyek hatálya alá tartozó rendeltetési helyek (7. és 8. ábra) kapcsán megjegyzendő, hogy az érték alapján Kína volt a legfőbb rendeltetési hely (9,6 milliárd EUR, az összes rendeltetési hely 36 %-a), ezt követte az Egyesült Államok (2,7 milliárd EUR, az összes rendeltetési hely 10 %-a), Dél-Korea (2,6 milliárd EUR, az összes rendeltetési hely 10 %-a), az Egyesült Királyság (1,2 milliárd EUR, az összes rendeltetési hely 5 %-a) és India (1 milliárd EUR, az összes rendeltetési hely 4 %-a). Összességében elmondható, hogy az Unión kívüli 25 legfontosabb rendeltetési helyhez az érték szerint az egyedi engedélyek 94 %-a tartozik³¹. Ami az EU-n belüli transzfereket illeti, a fő rendeltetési helyek Magyarország (704 millió EUR), Franciaország (507 millió EUR), Belgium (458 millió EUR), Németország (324 millió EUR) és Hollandia (234 millió EUR) voltak. Az Unión kívüli rendeltetési helyekkel történő összevetés azt mutatja, hogy az Unión belüli transzferek korlátozottak, mivel a rendelet szerint a kettős felhasználású termékek Unión belüli kivitelének többsége esetében nincs szükség engedélyre. Ehelyett a rendelet szerint a kettős felhasználású termékek más uniós tagállamba történő kivitelére vonatkozó exportellenőrzési engedélyre csak különleges körülmények között van szükség, például a rendelet IV. mellékletében felsorolt termékek esetében a 11. cikk (1) bekezdése szerint, vagy a tagállamok által a rendelet 11. cikkének (8) bekezdése szerint hozott intézkedések alapján.

Egyedi exportengedélyek rendeltetési hely szerint

A 27 tagállam által szolgáltatott adatok

7. ábra: Egyedi exportengedélyek rendeltetési hely szerint

³¹ Kérjük, vegye figyelembe, hogy az Oroszországi Föderációba irányuló exportengedélyek olyan kereskedelemnek felelnek meg, amelyre az EU Oroszországra vonatkozó szankciórendszere szerinti korlátozott mentességeknek és eltéréseknek felelnek meg. Lásd az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújára tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2014. július 31-i 833/2014/EU tanácsi rendeletet.

Egyedi exportengedélyek a főbb rendeltetési helyek szerint

Unión kívüli	Érték EUR	Unión belüli	Érték EUR
Kína	9 577M	Magyarország	704M
Amerikai Egyesült Államok	2 733M	Franciaország	507M
Dél-Korea	2 622M	Belgium	458M
Egyesült Királyság	1 199M	Németország	324M
India	1 040M	Hollandia	234M
Ukrajna	926M	Svédország	192M
Japán	710M	Finnország	100M
Egyiptom	682M	Spanyolország	42M
Egyesült Arab Emírségek	618M	Olaszország	32M
Izrael	565M	Cseh Köztársaság	14M
Törökország	517M	Szlovákia	14M
Tajvan	444M	Románia	12M
Szaúd-Arábia	433M	Bulgária	11M
Brazília	395M	Litvánia	10M
Thai föld	328M	Lengyelország	5M
Oroszországi Föderáció	311M	Ausztria	2M
Marokkó	234M	Szlovénia	0M
Mexikó	214M	Lettország	0M
Kuvait	211M	Horvátország	0M
Kazahsztán	195M	Írország	0M
Szingapúr	192M	Görögország	0M
Malajzia	192M	Lobogó szerinti állam	0M
Katar	168M	Portugália	0M
Dél-Afrika	144M	Dánia	0M
Norvégia	140M	Luxemburg	0M
Svájc	120M	Málta	0M
Indonézia	105M	Ciprus	0M
Algéria	100M		
Hongkong	92M		
Vietnám	79M		
Argentína	56M		
Kolumbia	52M		
Chile	43M		
Peru	42M		
Irak	42M		
Eritrea	42M		
Omán	41M		
Fülöpszigetek	40M		
Szerbia	39M		
Libanon	37M		
Üzbegisztán	33M		

A 27 tagállam által szolgáltatott adatok

8. ábra: Egyedi exportengedélyek az Unió belüli és Unió kívüli főbb rendeltetési helyek szerint

4.5. Globális exportengedélyek

A globális exportengedélyek leggyakrabban becsült vagy „nyitott” exportértékeket tartalmaznak, és azokat egyetlen rendeltetési helyre és egy vagy több termékre, vagy több rendeltetési helyre és egy vagy több termékre adják ki. Így a globális engedélyek csökkentik az illetékes hatóságok és az exportőrök adminisztratív terheit a hasonló és/vagy gyakori ügyletek esetében. A nonprolifrációs célkitűzések védelme érdekében az exportőröknek belső megfelelési programot kell kidolgozniuk és benyújtaniuk ahhoz, hogy globális engedélyre legyenek jogosultak. Mivel a rendelet az egyes tagállamokra bízta a globális engedélyek konkrét felépítését, a gyakorlatok uniós országoként eltérőek.

Annak érdekében, hogy a nyilvánosság érdemi tájékoztatást kapjon, és egyúttal figyelembe véve a különböző nemzeti gyakorlatokat és a globális exportengedélyek mögötti logikát, az

iránymutatás kiigazítja a kapcsolódó adatgyűjtést és jelentéstételt. A tagállamok ennek megfelelően benyújtják az engedélyezési adatokat a Bizottságnak, különös tekintettel i. a globális exportengedélyek teljes értékére (36,5 milliárd EUR, ami a 2024. évi engedélyezett érték 47 %-ának felel meg), valamint ii. a globális engedélyek teljes volumenének terméktípusok (10.1. és 10.2. ábra) és rendeltetési helyek (11.1. és 11.2. ábra) szerinti bontására.

A rendelet I. mellékletében szereplő termékkategóriák szerinti bontásban (9. ábra) az engedélyek többségét a távközlés és az „információbiztonság” (az összes 31 %-a), az anyagfeldolgozás (19 %), valamint a szenzorok és lézerek (13 %) alatt felsorolt termékekre adták ki.

A globális exportengedélyek hatálya alá tartozó öt legfontosabb terméktípus (10.1. és 10.2. ábra) a következők: információbiztonsági és kriptóanalitikai termékek és berendezések (az összes 19 %-a), optikai és akusztikai berendezések, kapcsolódó alkatrészek és anyagok; más érzékelők (11 %), robbanóanyagok, hajtóanyagok és kapcsolódó berendezések (10 %), szoftver távközléshez és információbiztonsághoz (8 %), valamint mérgező vegyületek, prekursorok, patogének, toxinok és géntechnológiával módosított szervezetek, kapcsolódó védő- és detektáló berendezések és alkatrészek (8 %).

Globális exportengedélyek az (EU) 2021/821 rendelet I. mellékletében szereplő termékkategóriák szerint

Termékkategória	Volumen
0 NUKLEÁRIS ANYAGOK, LÉTESÍTMÉNYEK ÉS BERENDEZÉSEK	126
1 SPECIÁLIS ANYAGOK ÉS KAPCSOLÓDÓ BERENDEZÉSEK	271
2 ANYAGFELDOLGOZÁS	128
3 ELEKTRONIKA	106
4 SZÁMÍTÓGÉPEK	7
5 TÁVKÖZLÉS ÉS "INFORMÁCIÓBIZTONSÁG"	431
6 SZENZOROK ÉS LÉZEREK	180
7 NAVIGÁCIÓ ÉS REPÜLÉSI ELEKTRONIKA	70
8 TENGHERÉSZET	33
9 LÉGTÉR ÉS HAJTÓMŰRENDSZEREK	35
X FEL NEM SOROLT TERMÉKEK	22

23 tagállam által szolgáltatott adatok

9. ábra: Globális exportengedélyek az (EU) 2021/821 rendelet I. mellékletében szereplő termékkategóriák szerint

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/214 AJÁNLÁSÁNAK A mellékletében található globális exportengedélyek terméktípusokként

Terméktípus		Volumen
0EC1	Nukleáris anyagok, létesítmények, üzemek és berendezések	8
0EC2	Szoftver nukleáris anyagokhoz, létesítményekhez és berendezésekhez	80
0EC3	Technológia nukleáris anyagokhoz, létesítményekhez és berendezésekhez	38
1EC1	Anyagok, alkatrészek és szerkezetek légi járművekhez/űrkalkalmazásokhoz	9
1EC2	Robbanóanyagok, hajtóanyagok és kapcsolódó berendezések	136
1EC3	Rostos, szálás anyagok és gyártó berendezések	6
1EC4	Különleges fémek és ötvözetek, valamint azok berendezései	3
1EC5	Nukleáris vonatkozású termékek és berendezések	0
1EC6	Mérgező vegyületek, prekurzorok, patogének, toxinok ésgéntechnológiával módosított szervezetek, kapcsolódó védő- és detektáló berendezések és alkatrészek	106
1EC7	Szoftver speciális anyagokhoz és kapcsolódó berendezésekhez	0
1EC8	Technológia speciális anyagokhoz és kapcsolódó berendezésekhez	11
2EC1	Szerszámgépek, rendszerek és alkatrészek ipari berendezésekhez	54
2EC2	Vegyí és biológiai gyártó berendezések	62
2EC3	Szoftver anyagfeldolgozáshoz	8
2EC4	Technológia anyagfeldolgozáshoz	4
3EC1	Elektronikai termékek és alkatrészek	39
3EC2	Elektronikus részegységek, modulok és berendezések	13
3EC3	Nukleáris alkalmazásokban felhasználható elektronikai termékek	12
3EC4	Berendezések félvezető eszközök vagy anyagok gyártásához és teszteléséhez	12
3EC5	Félvezető anyagok	0
3EC6	Szoftver elektronikához	9
3EC7	Technológia elektronikához	21
4EC1	Számítógépek	4
4EC2	Szoftver számítógépekhez	1
4EC3	Technológia számítógépekhez	2
5EC1	Távközlési termékek és berendezések	15

23 tagállam által szolgáltatott adatok

10.1. ábra: Globális exportengedélyek terméktípusonként (1. rész)

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/214 AJÁNLÁSÁNAK A. mellékletében található globális exportengedélyek terméktípusokként

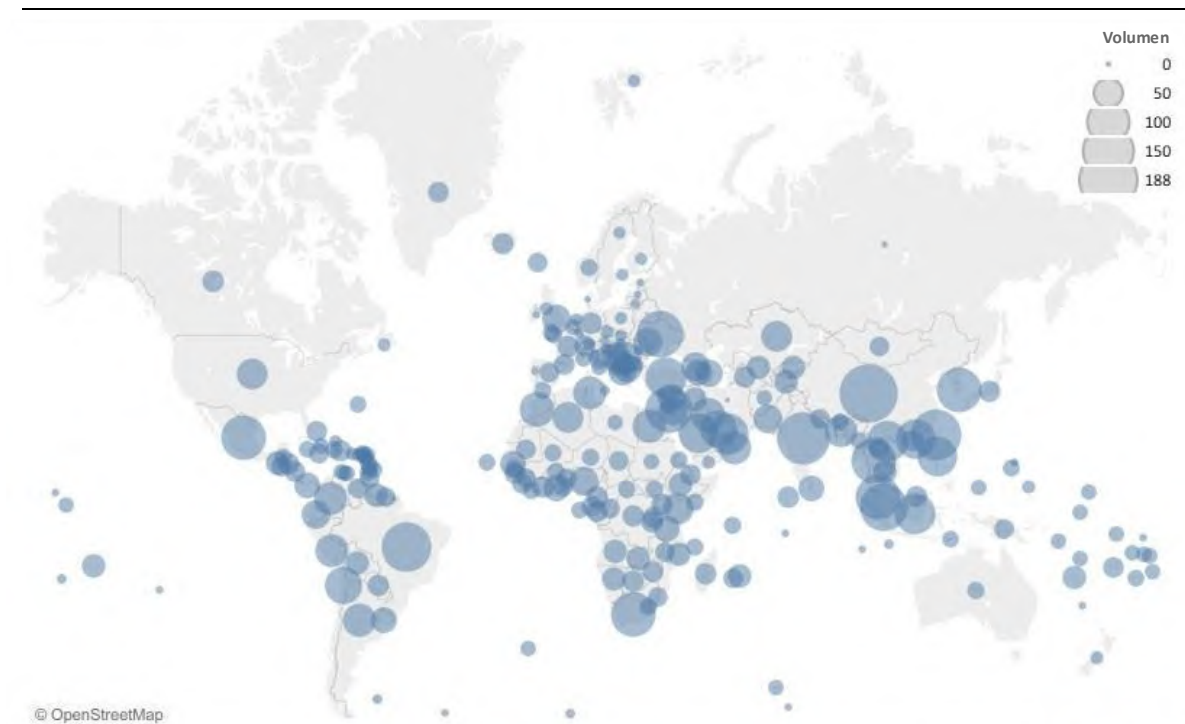
Terméktípus	Volumen
5EC2 Információbiztonsági és kriptoanalitikai termékek és berendezések	261
5EC3 Szoftver távközléshez és információbiztonsághoz	114
5EC4 Technológia távközléshez és információbiztonsághoz	41
6EC1 Optikai és akusztikai berendezések, kapcsolódó alkatrészek és anyagok; más érzékelők	154
6EC2 Lézerek, kapcsolódó berendezések és anyagok	18
6EC3 Radarrendszerek, kapcsolódó berendezések és alkatrészek	6
6EC4 Szoftver szenzorokhoz és lézerekhez	0
6EC5 Technológia szenzorokhoz és lézerekhez	2
7EC1 Berendezések inerciális navigációhoz	42
7EC2 Navigációhoz és repülési elektronikához kapcsolódó egyéb berendezések	10
7EC3 Repülésirányítási rendszerek	0
7EC4 Gyártó berendezések navigációhoz és repülési elektronikához	0
7EC5 Szoftver navigációhoz és repülési elektronikához	7
7EC6 Technológia navigációhoz és repülési elektronikához	11
8EC1 Merülő járművek és vízfelszíni hajók, valamint kapcsolódó tengeri rendszerek, berendezések és alkatrészek	24
8EC2 Tengeri hajók anyagai és berendezései	1
8EC3 Szoftver tengerészethez	2
8EC4 Technológia tengerészethez	6
9EC1 Űrhajómotorok és gázturbinák (az UAV kivételével)	6
9EC2 UAV és hajtóműrendszerei	16
9EC3 Rakéta és üreszköz	1
9EC4 Rakétamotorok	1
9EC5 Berendezések szélcsatornához, tesztelő létesítményekhez és kamrákhoz	0
9EC6 Szoftver légtérhez és hajtóműrendszerekhez	2
9EC7 Technológia légtérhez és hajtóműrendszerekhez	9
XEC1 Egyéb/fel nem sorolt	22

23 tagállam által szolgáltatott adatok

10.2. ábra: Globális exportengedélyek terméktípusok szerint (2. rész)

Ami a rendeltetési helyeket illeti (11. és 12. ábra), az engedélyek nagy részét Kínába (3 %), Indiába (2 %), Tajvanra (2 %), Brazíliába (2 %) és Szingapúrba (2 %) irányuló exportra adták ki. Összességében a 25 legnagyobb rendeltetési hely a globális exportengedélyek volumenének mindössze 37 %-át teszi ki, mivel a globális engedély gyakran több rendeltetési helyre is kiterjed³².

Globális exportengedélyek rendeltetési hely szerint

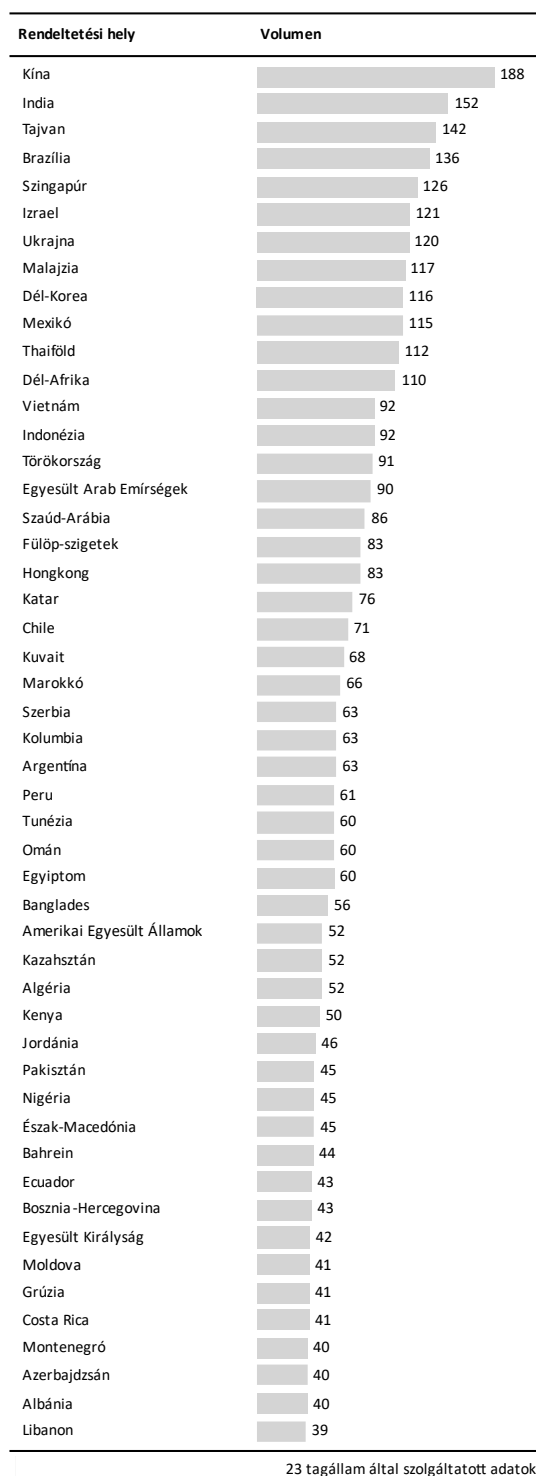

23 tagállam által szolgáltatott adatok

11. ábra: Globális exportengedélyek rendeltetési hely szerint

³² Ugyanott.

Globális exportengedélyek a főbb rendeltetési helyek szerint

12. ábra: Globális exportengedélyek a főbb rendeltetési helyek szerint

4.6. Nemzeti és uniós általános exportengedélyek

A nemzeti és uniós általános exportengedélyeket a kettős felhasználású termékek kereskedelmének megkönnyítése, valamint az exportőrökre és az exportellenőrzési hatóságokra nehezedő adminisztratív terhek csökkentése érdekében adják ki. A kettős felhasználású termékek esetében az uniós általános exportengedélyek biztosítják a legmagasabb szintű kereskedelmi könnyítést. Ezeket olyan uniós exportőrök részére adják ki, akik megfelelnek a rendeletben meghatározott vonatkozó előfeltételeknek. A rendelet nyolcféle uniós általános exportengedélyről rendelkezik³³.

2024-ben az uniós általános exportengedélyek túlnyomó többségét (13. ábra) az EU001 formájában bocsátották ki (az értéket tekintve 99 %, a volumen 99 %-a), az engedélyben meghatározott 10 rendeltetési helyre történő kivitelre.

Uniós általános exportengedélyek

Uniós ált. exporteng. azonosító	Érték EUR	Volumen
EU001	8 628M	85 722
EU002	5M	62
EU003	10M	139
EU004	3M	30
EU005	0M	22
EU006	11M	129
EU007	0M	5
EU008	38M	649

22 tagállam által szolgáltatott adatok

13. ábra: Uniós általános exportengedélyek

A nemzeti általános exportengedélyeket a tagállamok adják ki azoknak az exportőröknek, akik értesítik az illetékes hatóságokat, miközben megfelelnek az alkalmazandó nemzeti jogszabályokban meghatározott vonatkozó előfeltételeknek.

A 14. ábra az uniós és nemzeti általános költségtérítések értékét a rendelet I. mellékletében szereplő kategóriák szerinti bontásban mutatja be. A legmagasabb értékek a távközléshez és az „információbiztonsághoz” (3,5 milliárd EUR, a teljes összeg 44 %-a), az elektronikához

³³ EU001 – Az Ausztráliába, Kanadába, Izlandra, Japánba, Új-Zélandra, Norvégiába, Svájcba, Liechtensteinbe, az Egyesült Királyságba és az Amerikai Egyesült Államokba irányuló kivitel

EU002 – Bizonyos kettős felhasználású termékek kivitele egyes rendeltetési helyekre

EU003 – Javítást/cserét követő kivitel

EU004 – Időszakos kivitel kiállításra vagy vásárra

EU005 – Távközlés

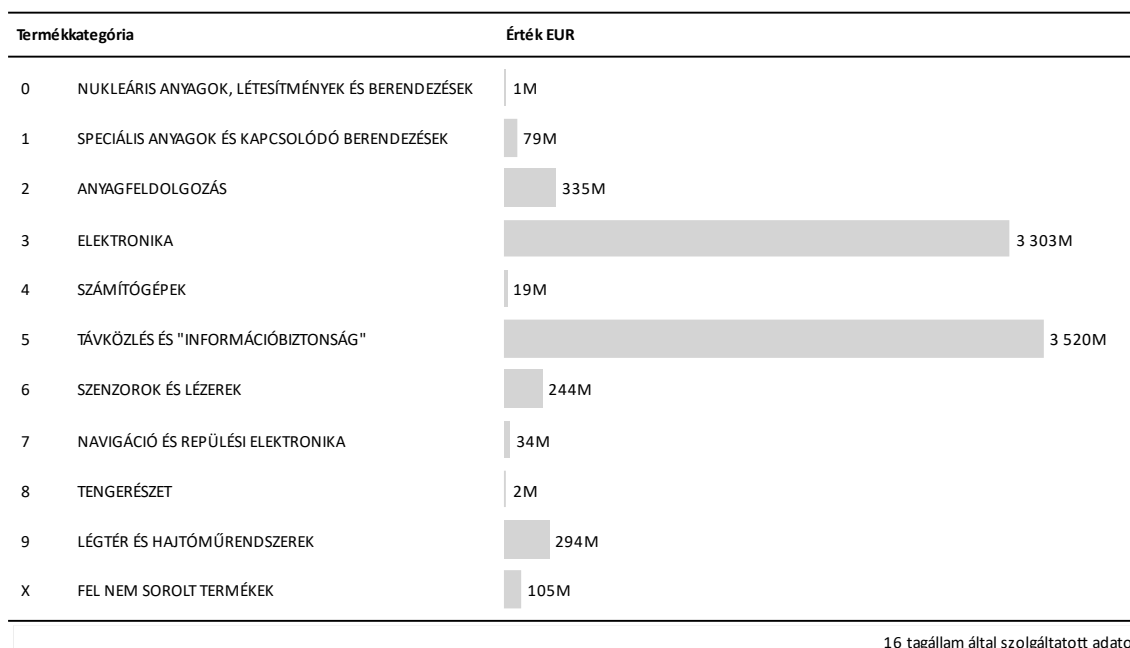
EU006 – Vegyi anyagok

EU007 – Csoporton belüli technológiaátadás

EU008 – Titkosítás.

(3,3 milliárd EUR, a teljes összeg 42 %-a) és az anyagfeldolgozáshoz (0,3 milliárd EUR, a teljes összeg 4 %-a) kapcsolódnak.

Unió és nemzeti általános exportengedélyek az (EU) 2021/821 rendelet I. mellékletében szereplő termékkategóriák szerint

14. ábra: Unió és nemzeti általános exportengedélyek az (EU) 2021/821 rendelet I. mellékletében szereplő termékkategóriák szerint

Az uniós és nemzeti általános exportengedélyek értékének terméktípusok szerinti bontása (15.1. és 15.2. ábra) azt mutatja, hogy az öt legfontosabb tétel az információbiztonsági és a kriptóanalitikai termékek és berendezések (3,5 milliárd EUR, az összes 44 %-a), a berendezések fűlvezető eszközök vagy anyagok gyártásához és teszteléséhez (3,2 milliárd EUR, az összes 40 %-a), a szerszámgepek, rendszerek és alkatrészek ipari berendezésekhez (0,2 milliárd EUR, az összes 2 %-a), az UAV és hajtóműrendszerei (0,2 milliárd EUR, az összes 2 %-a), valamint a lézerek, kapcsolódó berendezések és anyagok (0,1 milliárd EUR, az összes 2 %-a).

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/214 AJÁNLÁSÁNAK A. mellékletében található uniós és nemzeti exportengedélyek terméktípusokk

Terméktípus		Érték EUR
0EC1	Nukleáris anyagok, létesítmények, üzemek és berendezések	1M
1EC1	Anyagok, alkatrészek és szerkezetek légi járművekhez/űrkalkalmazásokhoz	4M
1EC2	Robbanóanyagok, hajtóanyagok és kapcsolódó berendezések	4M
1EC3	Rostos, szálas anyagok és gyártó berendezések	23M
1EC4	Különleges fémek és ötvözetek, valamint azok berendezései	11M
1EC5	Nukleáris vonatkozású termékek és berendezések	2M
1EC6	Mérgező vegyületek, prekursorok, patogének, toxinok égéstechnológiával módosított szervezetek, kapcsolódó védő- és detektáló berendezések és alkatrészek	33M
1EC7	Szoftver speciális anyagokhoz és kapcsolódó berendezésekhez	0M
1EC8	Technológia speciális anyagokhoz és kapcsolódó berendezésekhez	1M
2EC1	Szerszámgépek, rendszerek és alkatrészek ipari berendezésekhez	197M
2EC2	Vegyí és biológiai gyártó berendezések	125M
2EC3	Szoftver anyagfeldolgozáshoz	12M
2EC4	Technológia anyagfeldolgozáshoz	1M
3EC1	Elektronikai termékek és alkatrészek	65M
3EC2	Elektronikus részegységek, modulok és berendezések	9M
3EC3	Nukleáris alkalmazásokban felhasználható elektronikai termékek	3M
3EC4	Berendezések félvezető eszközök vagy anyagok gyártásához és teszteléséhez	3 202M
3EC5	Félvezető anyagok	4M
3EC6	Szoftver elektronikához	0M
3EC7	Technológia elektronikához	20M
4EC1	Számítógépek	19M
5EC1	Távközlési termékek és berendezések	2M

16 tagállam által szolgáltatott adatok

15.1. ábra: Uniós és nemzeti általános exportengedélyek terméktípusok szerint (1. rész)

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/214 AJÁNLÁSÁNAK A. mellékletében található uniós és nemzeti exportengedélyek terméktípusok

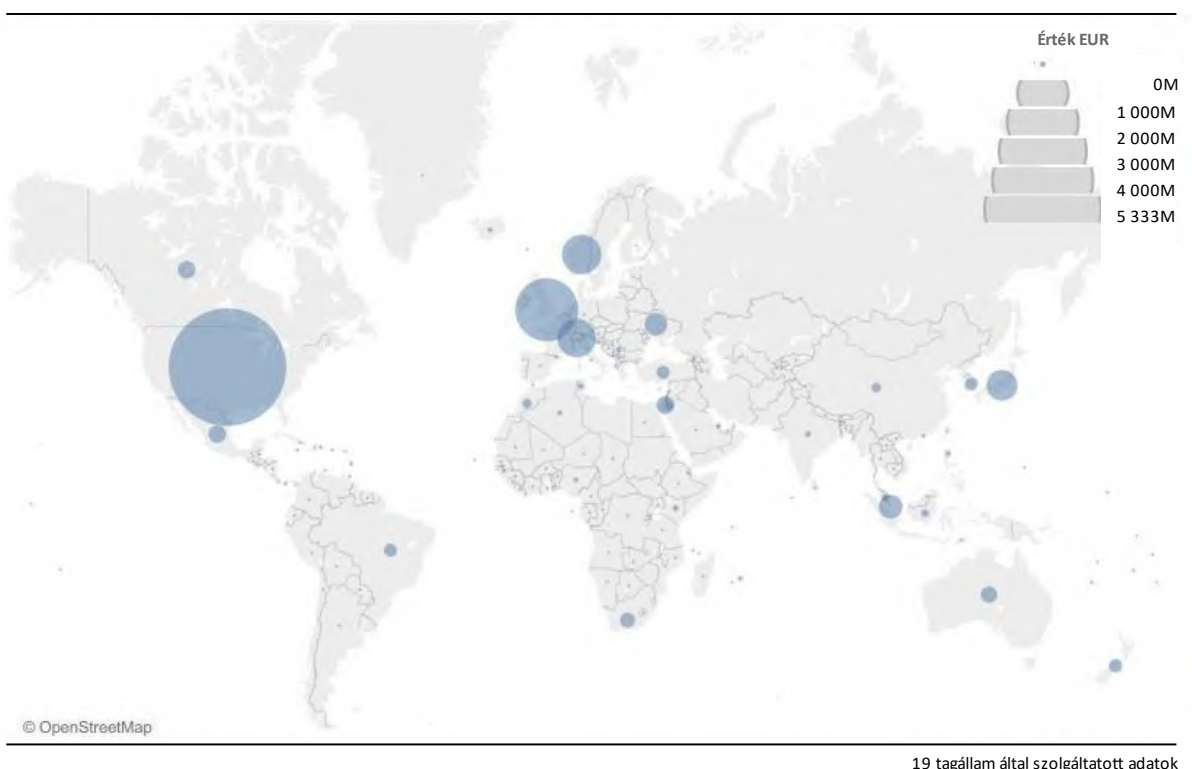
Terméktípus	Érték EUR
5EC2 Információbiztonsági és kriptoanalitikai termékek és berendezések	3 497M
5EC3 Szoftver távközléshez és információbiztonsághoz	20M
5EC4 Technológia távközléshez és információbiztonsághoz	1M
6EC1 Optikai és akusztikai berendezések, kapcsolódó alkatrészek és anyagok; más érzékelők	70M
6EC2 Lézerek, kapcsolódó berendezések és anyagok	138M
6EC3 Radarrendszerek, kapcsolódó berendezések és alkatrészek	33M
6EC4 Szoftver szenzorokhoz és lézerekhez	2M
7EC1 Berendezések inerciális navigációhoz	18M
7EC2 Navigációhoz és repülési elektronikához kapcsolódó egyéb berendezések	3M
7EC3 Repülésirányítási rendszerek	0M
7EC4 Gyártó berendezések navigációhoz és repülési elektronikához	1M
7EC5 Szoftver navigációhoz és repülési elektronikához	0M
7EC6 Technológia navigációhoz és repülési elektronikához	12M
8EC1 Merülő járművek és vízfelszíni hajók, valamint kapcsolódó tengeri rendszerek, berendezések és alkatrészek	2M
9EC1 Űrhajómotorok és gázturbinák (az UAV kivételével)	45M
9EC2 UAV és hajtóműrendszerei	192M
9EC3 Rakéta és üreszköz	54M
9EC4 Rakétamotorok	0M
9EC5 Berendezések szélcsatornához, tesztelő létesítményekhez és kamrákhoz	2M
9EC6 Szoftver légtérhez és hajtóműrendszerekhez	1M
9EC7 Technológia légtérhez és hajtóműrendszerekhez	1M
XEC1 Egyéb/fel nem sorolt	105M

16 tagállam által szolgáltatott adatok

15.2. ábra: Uniós és nemzeti általános exportengedélyek terméktípusok szerint (2. rész)

Az uniós és nemzeti általános exportengedélyek alapján engedélyezett rendeltetési helyek közül az első öt az Egyesült Államok (5,3 milliárd EUR, az összes 55 %-a), az Egyesült Királyság (1,5 milliárd EUR, az összes 16 %-a), Norvégia (0,6 milliárd EUR, az összes 6 %-a), Svájc (0,6 milliárd EUR, az összes 6 %-a) és Japán (0,3 milliárd EUR, az összes 4 %-a). Ez azt jelzi, hogy az általános exportengedélyek hatálya alá tartozó kettős felhasználású export nagy többsége az EU001 általános exportengedélyben felsorolt országokba irányul, ami azt is mutatja, hogy az uniós általános exportengedélyek alapján engedélyezett export értéke sokkal magasabb, mint a nemzeti általános exportengedélyek alapján engedélyezetté (a 4. ábra szerint 9 milliárd EUR, szemben az 1 milliárd EUR-val).

Uniós és nemzeti általános exportengedélyek rendeltetési hely szerint

16. ábra: Uniós és nemzeti általános exportengedélyek rendeltetési hely szerint

Uniós és nemzeti általános exportengedélyek rendeltetési hely szerint

Rendeltetési hely	Érték EUR
Amerikai Egyesült Államok	5 333M
Egyesült Királyság	1,514M
Norvégia	585M
Svájc	554M
Japán	349M
Szingapúr	200M
Ukrajna	183M
Kanada	116M
Izrael	109M
Mexikó	107M
Ausztrália	92M
Dél-Afrika	77M
Törökország	59M
Új-Zéland	57M
Dél-Korea	56M
Brazília	56M
Marokkó	28M
Kína	28M
Malajzia	17M
Indonézia	17M
Jordánia	16M
India	13M
Kenya	13M
Szerbia	12M
Tunézia	9M
Izland	8M
Nigéria	7M
Algéria	7M
Katar	6M
Fülöp-szigetek	6M
Grúzia	5M
Mauritius	4M
Tanzánia	4M
Angola	4M
Bosznia-Hercegovina	3M
Bahrein	3M
Argentína	3M
Szaúd-Arábia	3M
Egyesült Arab Emírségek	2M
Elefántcsontparti Köztársaság	2M
Thaiföld	2M
Észak-Macedónia	2M
Kamerun	2M
Szenegál	2M
Vietnám	2M
Albánia	2M
Uganda	2M
Gabon	2M
Etiópia	2M
Malawi	2M

19 tagállam által szolgáltatott adatok

17. ábra: Uniós és nemzeti általános exportengedélyek a legfőbb rendeltetési helyek szerint

4.7. A nemzeti és uniós általános exportengedélyek nyilvántartásba vett felhasználói

A rendelet szerinti exportőri értesítésekre vonatkozó információk biztosítása érdekében³⁴ az éves jelentés adatokat ismertet azon exportőrök számáról, akik értesítették az illetékes hatóságot, vagy akik nyilvántartásba vannak véve az illetékes hatóságnál az uniós vagy nemzeti általános engedélyek felhasználása tekintetében.

2024-ben összesen 12 093 exportőr használt uniós általános exportengedélyeket; 50 %-uk az EU001-et, 37 %-uk pedig a nemzeti általános exportengedélyeket használta. A felhasználásról szóló 2024. évi első értesítések vagy első nyilvántartásba vételek kapcsán a számadatok a következők: az uniós általános exportengedély esetében 1 044 (45 % az EU001 esetében), a nemzeti általános exportengedélyek esetében pedig 644.

Az uniós és nemzeti általános exportengedélyek felhasználása tekintetében nyilvántartásba vett vagy arról értesítést küldő exportőrök		
Általános exportengedély típusa	Az általános exportengedélyt használó exportőrök száma	Első használati értesítések vagy első nyilvántartásba vételek száma
EU001	6 036	759
EU002	293	35
EU003	492	74
EU004	361	44
EU005	51	32
EU006	128	15
EU007	58	20
EU008	161	65
Nemzeti általános exportengedély	4 513	644

23 tagállam által szolgáltatott adatok

18. ábra: Az uniós és nemzeti általános exportengedélyek felhasználása tekintetében nyilvántartásba vett vagy arról értesítést küldő exportőrök

5. A RENDELET 2. CIKKÉNEK 20. PONTJA SZERINT KIBERTÉR-MEGFIGYELÉSI TERMÉKKÉNT BESOROLT KETTŐS FELHASZNÁLÁSÚ TERMÉKEKRE VONATKOZÓ ADATOK

2024-ben a tagállamokhoz összesen 320 kérelem érkezett a kibertér-megfigyelési termékek exportjához kapcsolódóan (19. ábra), főként a távközlési lehallgatási rendszerekkel (233 kérelem) kapcsolatban. Sorrendben ezt a kommunikációfigyelő szoftver (46 kérelem) és a támadószoftver (18 kérelem) követte. A 20.1. és a 20.2. ábra a kibertér-megfigyelési termékek

³⁴ A rendelet II. mellékletének az uniós általános exportengedélyekre vonatkozó rendelkezéseivel összhangban az ezen engedélyt használó exportőr az első kivitelt követő 30 napon belül vagy – alternatív lehetőségként és az exportőr lakóhelye vagy letelepedési helye szerinti tagállam előírásainak megfelelően – ezen engedély első felhasználását megelőzően köteles tájékoztatni a lakóhelye vagy letelepedési helye szerinti tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságát az engedély első felhasználásáról. A tagállamok értesítik a Bizottságot az engedélyezéshez választott értesítési mechanizmusról. A Bizottság a közölt információt az Európai Unió Hivatalos Lapjának C sorozatában közzéteszi.

kivitelére irányuló kérelmek 71 rendeltetési helyét mutatja be. 2024-ben 293 engedélyt adtak ki, 13-at pedig elutasítottak. Ez azt mutatja, hogy a kibertér-megfigyelési termékekre vonatkozó engedélyek száma meglehetősen stabil (2023-ban 330 engedélyt adtak ki), ami a 2020 óta megfigyelt növekvő tendencia végét jelzi. A kibertér-megfigyelési termékek kivitelére vonatkozó elutasítások száma³⁵ a jelek szerint csökken (2023-ban 20 elutasítás).

Kibertér-megfigyelési termékek kivitelére vonatkozó kérelmek típus szerint

Terméktípus		Volumen
CS1	Támadószoftver	18
CS2	Távközlési lehallgatási rendszerek	233
CS3	Internetes megfigyelési rendszerek	11
CS4	Kommunikációfigyelő szoftver	46
CS5	Kriminálisztikai/nyomozati eszközök	0
CS6	Egyéb felsorolt, kibertér -megfigyelési termékként használható termékek	12

15 tagállam által szolgáltatott adatok

19. ábra: Kibertér-megfigyelési termékek kivitelére vonatkozó kérelmek³⁶

³⁵ A kibertér-megfigyelési termékekkel kapcsolatos további információk a 7. lábjegyzetben említett, 2024. október 16-i iránymutatásban találhatók.

³⁶ Kérjük, vegye figyelembe, hogy a rendelet 11. cikke a tagállamok által a rendelet IV. mellékletében felsorolt konkrét kibertér-megfigyelési termékek Unión belüli kivitelére is előírja az engedélyt.

Kibertér-megfigyelési termékek kivitelére vonatkozó kérelmek rendeltetési hely szerint

20.1. ábra: Kibertér-megfigyelési termékek kivitelére vonatkozó kérelmek rendeltetési hely szerint

Kibertér-megfigyelési termékek kivételére vonatkozó kérelmek rendeltetési hely szeri

AE	Egyesült Arab Emírségek	LA	Laosz
AL	Albánia	LY	Líbia
AM	Örményország	MA	Marokkó
AR	Argentína	MD	Moldova
AU	Ausztrália	MN	Mongólia
AZ	Azerbajdzsán	MX	Mexikó
BA	Bosznia-Hercegovina	MY	Malajzia
BB	Barbados	MZ	Mozambik
BD	Banglades	NA	Namíbia
BI	Burundi	NG	Nigéria
BJ	Benin	NO	Norvégia
BN	Brunei	NZ	Új-Zéland
BR	Brazília	OM	Omán
BW	Botswana	PH	Fülöp-szigetek
CA	Kanada	PK	Pakisztán
CH	Svájc	QA	Katar
CI	Elefántcsontparti Köztársaság	RS	Szerbia
CL	Chile	RW	Ruanda
CO	Kolumbia	SG	Szingapúr
DO	Dominikai Köztársaság	SO	Szomália
DZ	Algéria	SR	Suriname Köztársaság
EG	Egyiptom	TH	Thaiföld
GB	Egyesült Királyság	TL	Kelet-timori Demokratikus Köztársaság
GE	Grúzia	TM	Türkmenisztán
GH	Ghána	TR	Törökország
GN	Guinea	TT	Trinidad és Tobago
HN	Honduras	TW	Tajvan
ID	Indonézia	TZ	Tanzánia
IL	Izrael	UA	Ukrajna
IN	India	UG	Uganda
IQ	Irak	US	Amerikai Egyesült Államok
JM	Jamaica	UZ	Üzbegisztán
JO	Jordánia	VN	Vietnám
JP	Japán	ZA	Dél-Afrika
KH	Kambodzsai Királyság	ZM	Zambia
KZ	Kazahsztán		

20.2. ábra: Kibertér-megfigyelési termékek kivételére vonatkozó kérelmek rendeltetési hely szerint

6. AZ IGAZGATÁSRA ÉS A VÉGREHAJTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

A tagállamok 2024-ben a következő információkat közölték a rendelet igazgatásával és végrehajtásával kapcsolatban:

- az ellenőrzések lebonyolításában közvetlenül részt vevő személyzet létszáma (teljes munkaidős egyenértékben kifejezve) az EU-ban: 415;
- a referenciaévben szervezett tájékoztató rendezvények száma: 154;
- a szóban forgó évben elvégzett szabályszerűségi ellenőrzések száma, beleértve a vámhatóságok vagy más szervek által végzett ellenőrzéseket is: 1 353;
- a bejelentett jogsértések száma: 270;
- az exportellenőrzési rendeletek megsértése miatt (valamely illetékes nemzeti végrehajtó szerv által) kiszabott közigazgatási és büntetőjogi szankciók vagy bírságok száma: 144; valamint

f) exportellenőrzési eszközök használata:

- az elektronikus engedélyezési rendszert használó tagállamok³⁷: 19;
- a besorolási eszközöket használó tagállamok³⁸: 4; valamint
- az ellenőrzési tevékenységeket támogató egyéb eszközöket vagy szoftvereket használó tagállamok: 9.

³⁷ Az elektronikus engedélyezés egy webalapú platform, amely a kettős felhasználású termékek – például szoftverek és technológiák – kivételére, az azokkal végzett brókertevékenységre, az azokkal kapcsolatos technikai segítségnyújtásra, valamint azok tranzitjára és transzferjére vonatkozó engedélyek kérelmezésére szolgál.

³⁸ Ezek az eszközök segíthetik az exportőröket és a nemzeti hatóságokat a termékek osztályozásában.